

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 3829/2019
27.11.2019. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Јасминке Станојевић, председника већа, Споменке Зарић и Бранислава Босиљковића, чланова већа, у парници тужилаца АА из ..., ББ из ..., ВВ из ..., чији је заједнички пуномоћник Марина Перић, адвокат из ..., против тужене Републике Србије, Министарства унутрашњих послова, ПУ Сремска Митровица, коју заступа Државно правобранилаштво, Одељење у Новом Саду, ради исплате, одлучујући о ревизији тужилаца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж1 2784/18 од 06.03.2019. године, на седници одржаној 27.11.2019. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснована, ревизија тужилаца изјављена против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж1 2784/18 од 06.03.2019. године.

Образложење

Пресудом Апелационог суда у Новом Саду Гж1 2784/18 од 06.03.2019. године, усвојена је жалба тужене и преиначена пресуда Основног суда у Сремској Митровици П1 бр. 64/16 од 16.05.2018. године тако што је одбијен тужбени захтев којим је тражено да се обавезе тужена: да на име разлике од исплаћене до припадајуће основне зараде за период од 01.05.2013. до 31.08.2014. године сваком од тужилаца посебно исплати износ од 39.082,87 динара са законском затезном каматом почев од 04.01.2018. године до исплате, као и износ од 20.980,14 динара на име обрачунате законске затезне камате, да на име разлике између исплаћеног и припадајућег додатка – увећања на плату за рад у сменама за период од 01.05.2013. до 01.05.2016. године, тужиоцу АА исплати износ од 248.336,71 динара са законском затезном каматом почев од 04.01.2018. године па до исплате, као и износ од 98.008,67 динара на име обрачунате законске затезне камате и тужиоцу ББ исплати износ од 251.063,35 динара са законском затезном каматом почев од 04.01.2018. године па до исплате, као и износ од 98.800,14 динара на име обрачунате законске затезне камате, као и да тужиоцима накнади трошкове поступка у износу од 212.040,18 динара са законском затезном каматом од извршности пресуде па до исплате, док је у односу на преостали усвајајући део којим је обавезана тужена да исплати тужиоцима законску затезну камату на износе накнаде трошкова за долазак и одлазак са рада који су исплаћени након доспелости за период од 01.11.2013. до 30.09.2017. године и то тужиоцу АА износ од 4.137,67 динара и тужиоцу ББ износ од 4.137,67 динара, а тужили ВВ законску

затезну камату на износе накнаде трошкова за долазак и одлазак са рада који су исплаћени након доспелости за период од 01.07.2014. до 30.06.2016. године износ од 2.100,43 динара, и део којим је одбијен захтев тужене за накнаду трошкова поступка, жалба тужене одбијена и потврђена првостепена пресуда. Обавезани су тужиоци да туженој накнаде трошкове жалбеног поступка у износу од 12.000,00 динара.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, ревизију су благовремено изјавили тужиоци из свих законом прописаних ревизијских разлога са позивом на одредбу члана 403. став 2. тачка 2. и 404. ЗПП.

Тужена је поднела одговор на ревизију.

Врховни касациони суд је испитао побијану пресуду применом члана 408. у вези члана 403. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“ бр. 72/11 и 55/14) и нашао да ревизија тужилаца није основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности, на основу члана 408. ЗПП. Неоснован је ревизијски навод да је побијана пресуда донета уз битну повреду одредаба парничног поступка из члана 374. став 1. у вези са чланом 2. и 8. ЗПП. Другостепени суд је поступао у оквиру своје надлежности. Пресуда је заснована на чињеничном стању утврђеном у првостепеном поступку на које је другостепени суд правилно применио материјално право.

Према утврђеном чињеничном стању, тужиоци су запослени код тужене. АА и ББ су у спорном периоду од 01.05.2013. године до 01.05.2016. године обављали рад у сменама 12-24-12-48 сати, док тужиља ВВ није била у режиму сменског рада и овом тужбом потражује само разлику основне зараде и камату за неблаговремено плаћене накнаде трошкова за долазак и одлазак са рада. Налазом вештака утврђено је да је тужиоцима у периоду од 01.05.2013. године до 31.08.2014. године исплаћена основна плата у нижем износу од 75% од просечне месечне зараде по запосленом у привреди РС. Утврђено је и да нису реализована сва одобрена средства предвиђена за плате и додатке запослених у јавном сектору за 2013. и 2014. годину. Такође је утврђено да је у укупном коефицијенту за обрачун плате тужилаца АА и ББ, додаток за сменски рад изражен коефицијентом 0,145 од основице. Ако сменски рад тужилаца не би био вреднован кроз коефицијент увећање плате би износило 28,6%. Налазом вештака утврђени су износи мање исплаћене плате по основу додатка за рад у сменама.

На основу овако утврђених чињеница, првостепени суд је усвојио тужбени захтев. Закључио је да је тужиоцима у утуженом периоду сагласно члану 23. став 1. посебног Колективног уговора за полицијске службенике припада основица за обрачун плате која не може бити нижа од 75% од просечне зараде по запосленом у привреди РС исплаћене у месецу који претходи месецу у којем се утврђује основица. Ово имајући у виду да је у буџету Републике Србије за 2013. и 2014. годину преостало нереализованих средстава намењених за плате и додатке и запосленима у јавном сектору. Такође закључује да тужиоцима АА и ББ припада разлика између исплаћеног и припадајућег увећања на плату по основу рада у сменама у проценту од 28,6%. Наведени проценат увећања прописан је за запослене који сменски рад обављају повремено, како је то регулисано Законом о

полицији и посебним Колективним уговором. По становишту првостепеног суда тужилац и остали запослени код тужене који у континуитету обављају послове по сменама били би доведени у неравноправан положај у односу на раднике који би само повремено обављали послове у сменама, што је супротно члану 23. став 2. Универзалне декларације о људским правима и члану 104. Закона о раду.

Насупрот становишту првостепеног суда, другостепени суд је преиначујући првостепену пресуду одбио тужбени захтев у делу за разлику од исплаћене до припадајуће основне зараде и за увећање на плату за рад у сменама. Колективним уговором се не може утврђивати основица за обрачун плате полицијских службеника уколико то није законом прописано у смислу члана 56. Закона о буџетском систему. Обавезе које преузимају директни или индиректни корисници буџета морају одговарати апропријацији која им је одобрена за ту намену у тој буџетској години сагласно члану 54. Закона о буџетском систему. У одсуству доказа да је туженој одобрена исплата из средстава буџета по траженој основици за плате полицијских службеника у спорном периоду и немогућности примене корективног правила из одредбе члана 8. став 2. Закона о раду, тужбени захтев по основу разлике исплаћене плате до припадајуће у износима утврђеним вештачењем је неоснован. Неоснованим је оценио и тужбени захтев за исплату разлике увећане зараде по основу сменског рада обрачунате уз увећање од 28,6 % од основне плате имајући у виду да је тужиоцима сагласно члану 147а Закона о полицији и Правилнику о платама запослених у МУП-у сменски рад вреднован кроз додатни коефицијент.

Неосновано је указивање ревидента на погрешну примену материјалног права од стране другостепеног суда и да је тужиоцима повређено право које имају по основу члана 8. став 2. Закона о раду да се општим актом могу утврдити већа права и повољнији услови рада од утврђених законом. Члан 23. став 1. посебног Колективног уговора прописује најнижу основицу за обрачун плата полицијских службеника у висини од 75% од просечне месечне зараде по запосленом у привреди Републике Србије под условом да одобрена средства у буџету намењена за плате омогућавају утврђивање такве основице. У супротном Влада може утврдити нижу основицу за обрачун плата полицијских службеника у складу са одобреним средствима у висини основице одређене за професионална војна лица. Вештачењем је утврђено да је за 2013. и 2014. годину потрошено 83,64 % односно 84,95 % одобрених средстава за плате и додатке запослених у јавном сектору. Постојање у буџету неутрошених средстава за плате не значи да је испуњен услов за обрачун основице у смислу члана 23. став 1. посебног Колективног уговора. Ово са разлога што се преостала средства односе се на све запослене у јавном сектору, те имајући у виду висину издатака потребних да се свим полицијским службеницима основица за обрачун плата одреди на исти начин. Стога је правилно другостепени суд применио Закон о буџетском систему који прописује да се директни и индиректни корисници буџета морају кретати у оквиру граница одобрених средстава за одговарајућу намену. То није у супротности ни са одредбом посебног Колективног уговора о одређивању минималне основице за обрачун плата полицијских службеника која се примењује под условом да одобрена средства у буџету то омогућавају.

Неоснован је и навод ревидента којим оспорава становиште другостепеног суда да тужиоци немају право на увећање плате од 28,6% по основу рада у сменама. Наведени проценат увећања плата прописан чланом 147а Закона о полицији намењен је запосленима који раде на пословима на којима се сменски

рад уводи повремено. То је додаток на плату који није узет у обзир при вредновању послова радног места због тога што за то радно место није предвиђен рад у сменама. Увећање плате се обрачунава на сваки сат рада ако запослени који нема сменски рад повремено ради у сменама. Тужиоцима АА и ББ је рад у сменама изражен кроз коефицијент за обрачун плате при вредновању послова радног места и исплаћује им се за сваки месец. Како је нередовност у раду на неким радним местима стални услов рада и тако је вреднована кроз коефицијент, а на неким местима није стални услов рада већ се уводи повремено, то ни запослени на тим радним местима нису у истом положају. С тога је неосновано позивање ревидента на право запослених на једнаку зараду за исти рад или рад исте вредности коју остварују код истог послодавца.

На основу изложеног Врховни касациони суд је применом члана 414. ЗПП одбио ревизију тужиоца као неосновану.

**Председник већа-судија
Јасминка Станојевић,с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић